

Provozní řád

Název pracoviště

Praktikárna D36/216
Oddělení genetiky a molekulární biologie
Ústav experimentální biologie
Přírodovědecká fakulta MU
Kamenice 5
Brno-Bohunice
625 00

Vedoucí odpovědná osoba za provoz laboratoří

Doc.Mgr. Petr Beneš, PhD
Tel: 549493125, email: pbenes@sci.muni.cz

Podmínky vstupu do laboratoří

Pouze v ochranném pracovním oděvu a přezuvkách

Ochrané pomůcky dostupné v laboratoří

Rukavice

Zásady práce v laboratoří

- Všichni účastníci praktických cvičení
- dbají osobní bezpečnosti a bezpečnosti kolegů
  - zabraňují vzniku škod na pracovišti i na životním prostředí
  - dodržují zásadu BOZP a PO
  - na pracovních stolech udržují pořádek a čistotu
  - v laboratoři nesmí jíst, pít ani kouřit ani uchovávat potraviny
  - před zahájením a ukončením práce zkontrolují uzávěry vody, plynu a to, zda jsou všechny přístroje vypnuty
  - neplýtvají materiálem ani el. proudem, vodou a plynem
  - jsou povinni ohlásit jakékoli zranění nebo závady vedoucímu laboratoře
  - práce v laboratoři je zakázána těhotným ženám a matkám do konce 9. měsíce po porodu
  - manipulovat s tlakovými láhvemi může pouze osoba pro tuto činnost proškolená

Práce s GMO

Práce s GMO se řídí provozním řádem vyvěšeným v laboratoři

Nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a biologickým odpadem

- Nakládání s chemickými látkami se řídí platnými zákony a pravidly uvedenými zde http://www.rect.muni.cz/nso/Chemicke_latky/html/Provozni_pravidla_na_MU_pokyny.php
- Při práci s chemickými látkami a směsmi, které jsou klasifikovány jako vysoce toxické, toxické, žíravé, karcinogenní kategorie 1 nebo 2, mutagenní kategorie 1 nebo 2, toxické pro reprodukci kategorie 1 nebo 2 a dále látkami a směsmi, které mají přiřazenu kategorii nebo kategorie nebezpečnosti karcinogenita kategorie 1A nebo 1B, mutagenita v zárodečných buňkách kategorie 1A nebo 1B a toxicita pro reprodukci kategorie 1A nebo 1B se pracovník řídí písemnými pravidly o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nimi.
- Při práci s chemickými látkami a směsmi se dále při své práci řídí výstražnými symboly nebezpečnosti, standardními větami o nebezpečnosti (H-věťami) a standardními pokyny pro bezpečné zacházení s chemickými látkami (P-věťami), které jsou uvedeny na obalu chemikálie a v bezpečnostním listu.

- Chemikálie kategorie T a T+ jsou v laboratoři uloženy v uzamykatelných prostorech. Tyto látky nesmí být poskytnuty nikomu mimo laboratoř. Odebrání alikvotů těchto látek je možno pouze se souhlasem vedoucího.
- Při práci v nebezpečnými chemickými látkami musí každý používat ochranné pomůcky s ohledem na charakter látky a její nebezpečnosti.
- Po odebrání chemické látky je nutné nádobu ihned řádně uzavřít, aby nedošlo k těkání škodlivin do ovzduší a záměně zátek.
- Všechny manipulace s látkami dýmavými a dráždivými, jedy a látkami snadno těkavými se musí provádět v digestoři při spuštěném ventilátoru.
- Při rozliti hořlaviny okamžitě je nutno vypnout otevřené zdroje tepla, elektrické spotřebiče odpojit od sítě a nehodu kvalifikovaně zlikvidovat. Kapalínu je potřeba nechat vsáknout do porézního materiálu a ten přenést na bezpečné místo. Nepochůdná rozpouštědla rozlitá na podlahu z PVC se nesmějí roztírat (nebezpečí vzniku statické elektřiny). Při rozliti většího množství rozpouštědla, musejí pracovníci, kteří se neúčastní asanace, opustit laboratoř.
- Při ředění lijeme vždy kyselinu do vody nikdy naopak! Kyselinu naléváme pomalu a opatrně za stálého míchání, zvláště kyselinu sírovou. Při rozpouštění tuhého hydroxidu se musí sypat hydroxid po malých částech do vody za stálého míchání. Nikdy se nenalévá voda na hydroxid. Kyseliny a louhy je možno vylévat do výlevky pouze po důkladném zředění vodou.
- Biologické odpady, toxické látky, organická rozpouštědla, odpadní oleje a jiné s vodou nemísitelné látky a dále takové látky, které uvolňují jedovaté nebo dráždivé plyny, je zakázáno vylévat do výlevky. K likvidaci nebezpečných odpadů (nebezpečných chemických látek i biologických odpadů) slouží přichystané označené odpadní nádoby. Likvidace těchto odpadů se provádí centrálně.
- Biologický odpad vždy inaktivujte roztokem chloraminu.
- Skleněné střepy a jiné odpadky s ostrými hranami musí být odkládány do nádob zvlášť k tomu určených.
- Do nádob s biologickým odpadem nevhazujte alobal.

POSTUP PŘI POŽÁRU

- Únikové cesty a manipulační prostory musejí být trvale volné.
- Vznikne-li požár, zachovejte chladný rozum a pokuste se jej sami uhasit – sfouknutím plamene, použitím hasicí roušky nebo houně, vhodným hasicím přístrojem. Pro typ vykonávané práce a používané chemikálie lze podrobnější informace o hašení nalézt v bezpečnostních listech.
- Dojde-li k požáru, je potřeba nejdříve odstranit ocelové lahve se stlačenými plyny. Plyny se smějí vypouštět z lahví do potrubí nebo nádob dimenzovaných na nižší tlak pouze přes redukční ventil, určený pro daný plyn. Po použití tlakové lahve ventil ihned těsně uzavřete. Obsluha tlakové lahve s plyny musí být o zacházení s ventily kvalifikovaně poučena.
- **Požár vždy nahlaste vedoucímu cvičení a na pult centrální ochrany, tel. 2929.**

POSTUP PŘI PORANĚNÍ

- Každé i drobné poranění, stejně jako bolesti hlavy, hučení v uších, alergii atp. je třeba neprodleně hlásit vedoucímu cvičení, který poskytne první pomoc a rozhodne o dalším způsobu ošetření.
- V případě kontaminace pokožky nebo očí začněte ihned oplachovat postižené místo proudem vody (nejlépe vlažné) po dobu nejméně 10–15 min. (kontaktní čočky odstraňte), potřísněný oblek svlékněte. Při nadýchání přemístěte postiženého na čerstvý vzduch, případně proveďte umělé dýchání. Při požítí: vypláchněte ústa čistou vodou. Každé poranění, úraz nebo zdravotní problémy okamžitě hlase a učiňte zápis do knihy úrazů. Lékaře povoláte v rámci UKB v pracovní době přes PCO (tel. 2929), mimo pracovní dobu na lince 155.

HAVARIJNÍ TELEFONY

UKB – Pult centrální ochrany (PCO)
2929

Univerzální havarijní číslo
(0)112

HASIČI
(0)150

PRVNÍ POMOC
(0)155

POLICIE
(0)158

Toxikologické informační středisko:
224-914-575, 224-915-402

V Brně dne 13. 2. 2020

Doc. Mgr. Petr Beneš, PhD